

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy óra 1 " — "
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:
Széchenyi-utca 1762. sz.

Kiadóhivatal:
Széchenyi-utca 1761. sz.

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel.

Kossuth-demonstrációk.

— Apr 21.

(n—) Egy jelentéktelen darab előadásánál énekelt Kossuth-nótával megkezdtek hator módon a budapesti népszínházban, mert a fővárosi legostobább ötleteket a vidék is majmolni tartja kötelességének, folytatják a vidék összes színházaiban.

S e közben az történt, hogy a közös hadügyminiszter megtiltotta a katonai zenekaroknak a színházi előadásoknál az eddig szokásos közreműködést. Az okot még nem tudjuk. Egyik tudósítás — az ellenzéki lapoké — azt mondja, hogy a Kossuth-nótával üzött demonstráció volt az ok; a másik szerint a tilalom csak a debreczeni színházra szól s itt csak azért, mert ez a katonai zene karnak már jelentékeny összeggel adós s azt megfizetni vonakodik. Az ellenzéki lapok persze az első okot hiszik az igaznak s tele tüdővel fújják a közös hadsereg elleni izgatás tűzét, s E ö t v ö s Károly bizonynyal hasonló okból s közeli turini látogatása előtt kedvező hangulat csinálása céljáért — e dolgot a honvédelmi miniszterhez intézett interpellációban a képviselőház előtt szóvá is tette.

Hogy mit fog felelni a miniszter, azt persze nem tudjuk, de azt az egyet erősen követeljük, hogy minden szépitgetés nélkül az ő egyenes jelleme szerint az igazságot mondja meg. — Mi meg vagyunk győződve, hogy a Kossuth-

nótával való mostani izgatás — amin egy könnyű lelkiismeretű színházigazgatói kapzsiságban lelte forrását — amilyen csunya eredetű, éppen olyan erkölcstelen értékű is. Semmi néven nevezendő ok nincs rá, pénzvágyó spekulánsok, feltűnést hajhászó komédiások, éretlen fiatal emberek ötletéből ered, ezeknek sportját képezi, s amellet frivol módon a magyarországi közhangulatnak külföld előtti hamis jellemzésére alkalmat szolgáltatván, a tüzzel való bűnös és veszélyes játéknak méltán s fájdalmas gonddal nevezhető.

Mert ha komolyan volna vehető e demonstráció, annak éle csak a Kossuth által el nem ismert törvényes király s az 1867-iki kiegyezés ellen irányulna. De ismerve Magyarország rengeteg többségének gondolkodását, tudjuk, hogy a demonstráció semmiképen sem oly komoly természetű. — Ám a külföld előtt ilyenek látszik, egy hatalmas osztrák párt által az udvar körül ilyenek bizonyítottak, a Kossuthnak félre hamisított nimbuszából előző magyar lapok s pártok természetesen még kifelé is ilyenek sejtetik. — Eppen azért a hadsereg, mely csak az alkotmányra felesküdtött hadur zászlóját ismeri, de pártokhoz nem tartozhatik, a szélsőbali spekulációk e nevetséges torz tüntetéseiben nem vehet részt. még a színházakban díjért közre működni szokó zenakarai által sem.

Nem találunk elég éles megrovó szavakat ezen gyermekes és mégis veszélyes, nagy időkre emlékeztető, de mert parodistikus, tehát silány demonstrációk-

nak és hírlapbeli pátronusaik lelkiismeretlenségeinek elismerésére. Annyi katasztrófának magja van elhintve az európai politika talaján, oly kedvező az atmosféra ezek gyors megérlelésére, s ezek mind, mindenike oly közlől fenyegeti állami s nemzeti lételünket, hogy a magyar nemzet önmaga iránti legelső kötelessége kiirtani önmagának imitt-amott inficziált rétegeiből a Kossuth-aspirációkat s a lehető legszilárdabbá szilárdítani a nemzet s a dinastia közti viszonyt a kölesönös bizalom által. Alkotmányos királyunk a legszigorubban tartja alkotmányunkra tett esküjét 25 év óta, míg a magyar közélet felszínén ez utóbbi pár év alatt oly tünetek merültek fel, melyek látszata a magyar nemzet királyhűségének feltétlenségét kompromittálni képesek s tényleg a külföld balitéletét, ellenségeink gyanúsítását vonták maguk után. Ez állapot nem tűrhető tovább.

Elvárjuk a Wekerle-kormánytól, hogy Eötvösnek s spekuláns politikai s egyéb barátainak himezés nélkül adja meg a választ, s hogy ez a Kossuth-kultusz dicsőségét, veszélyességét felvilágosító legyen a nép előtt, mely tetszetős jelzavakra könnyen hallgat ugyan, de a haza és nemzet jövőjének érdekét mindenekelőtt szívére veszi, ha arról okos szó esik előtte.

— Országgyűlés. (April. 20.) Zárszámadási vitával kezdődött ma a képviselőház ülése. Pálffy Emér referálta az 1891-iki zárszámadásokat, melyeknél Madarász József azt a furcsa vádat emelte, hogy a kultuszminiszteriumban kevés volt a — tulkiadás. Csák y

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Egy női hërosz.

Sok szép, nemes és mondhatni csudálatra méltó dolgokat követett már el a gyönge nem karja, nemes szíve, félnék természeté. Es ha mérlegeljük a nő érzékeny és tulfinom idegzetét, gyenge testalkatát és félnék természetét örök probléma marad a pszichologusra nézve, hogy egyik vagy másik nő. megtagadván női természetét, individualitását, és humanitásból, ki pedig hazaszerelemből oly dolgokat vitt véghez, mely dolog véghezvitelétől sok edzett természetű férfi és visszariadt volna. Ily csudálatra és bámulatra méltó misszió teljesítésére vállalkozott és e nemes miszióját végre is hajtotta Miss Kate Marsden, egy angol ügyvéd szép és szellemdus leánya.

E nő nemes szívét mélyen meghatotta az a nyomor és inség, a mit olvasott a szibériai inségesekről és az ott dühöngő epidémiákról. Már mint fiatal leányka kiváló hajlamot tanusított a betegápolás iránt. Később egészen ezen ember-szerető és önmegtágadó pályára lépett. Jó anyagi viszonyainak daczára a vöröskeresztesek szolgálatába lépett és ott kiváló ébersége, ügyessége, mélyen érző szíve és — erős idegzete vagy jobban mondva: vasakarata sokszor bámulatra ejtette az edzett természetű orvosokat is.

1890-ben azon elhatározás érlelődött meg benne, hogy Szibériába megy és ott mozgalmat indít a szegény, nyomorúságban és betegségben sanyaló emberek segélyezésére és ápolására. A szükséges és kellő iratokkal ellátva, Viktoria királynétől még külön ajánló levélnek a birtokában, Szentpétervárra érkezett, a hol azon kiváló kitüntetésben részesült, hogy az oroszok czárja és czárnéja fogadták őt, tanácskoztak vele és — négyezer rubel utiköltség, továbbá a szükséges felhatalmazások és utlevelekkel ellátva, té viz idején utnak indult az elszánt és bátorszívű nő. Akkor 32 éves volt. Elcsigázva, betegen, sebekből borítva érkezett kilencz havi folytonos utazás után Szibériának azon vidékére, a hol ilyen, a halált megvető, az emberiségért magát feláldozó, akadályt nem ismerő nő segítségére a legnagyobb szükség volt.

A minden oroszok czárjának pecsétes levele minden parancsnok, tiszt, iszprávnnyik és pópa ajtaját kinyitotta neki.

Négy apáczt hozott magával Tobolszkból és azokkal megkezdte a samaritánus munkát. Összegyűjtött vagy harminczezer rubelt, barakkórházakat építtetett és azokba hozatta száz számmal a szerencsétlen betegeket. — Maga — ugyszólván tanszéket rögtönzött és gyakorlatilag tanította az apáczákat és a szabadon járó deportált nőket a betegápolásra.

Szent félelemmel és tisztelt-tel vették körül ezen nő ember képében megjelent angyalt.

A kétségbeesettek új reményt és vigaszt nyertek általa.

Sürgetésére és unszolására a kormány gyógytárákat állított fel és orvosokat küldött ki azon helyekre, a hol addig a vidék ezeket nélkülözte.

Másfél évet töltött Miss Kate Marsden Szibériában, a honnan nagy kitüntetésekkel tért vissza hazájába. Az angol kormány és uralkodónéja is méltatta érdemeit és különböző kitüntetésekben részesítette Miss Kate Marsdent. Miss Kate Marsden a mellett, hogy nemes szíve sugallatát követve talán ezreknek mentette meg az életét és a legexponáltabb, a legelhagyottabb ázsiai vidéknek kórházakat, gyógytárákat és orvosokat adott, — a tudománynak, a monografiának, a kulturtörténetnek is nagy szolgálatait tett. Miss Kate Marsden a czár sajátkezüleg irt ajánló soraival ellátva, mindenütt megjelenhetett, mindent láthatott a maga meztelen valóságában. Az ő tapasztalatai érdekesebbek és tanulságosabbak lehetnek még a Kénánénál is.

A practikus angol sajtó bizonyára sietni fog hős és nemeslelkű honfitársnője tapasztalatait kiaknázni.

Szolga jön Miss Kate Marsden nemes példája buzdításul a nővilágnak.

Kuti Zsigmond.

Albin gróf közoktatásügyi miniszter ezzel szemben utalt a kormánynak arra a köteletségére, hogy a budget-törvényt meg kell tartania a tulkiadástól tartózkodnia kell; kimutatta ezután azt az emelést, melyet ressortjának budgetjévek óta tett. Wekerle Sándor miniszterelnök is rádupázott az öreg ur felszólalásaira, megmagyaráta, az emelések élénkítésétől is kísérve, hogy mik is tulajdonképpen azok a azok a zárszámadások ezeknek a tárgyalásánál milyen szempontból lehet megírni a kormány működését. — Miklós Ödön referálta ezután a Koreával kötött kereskedelmi szerződés a Romániával kötött védjegy-oltalmi szerződés beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslatokat. Wekerle Sándor miniszterelnök javaslatára elhatározták, hogy holnap nem lesz ülés. A mai ülés végén Andreánszky Gábor báró, a Schossberger Henrik egyik birtokán kiütött ragadós tüdőbaj tárgyában interpellált, mire Bethlen András gróf földmívelési miniszter azonnal válaszolt.

— **Belföldi hírek.** (Az appropriáció.) A költségvetési törvényjavaslat fölött nem szándékoznak hosszabb vitát provokálni a képviselőház ellenzéki pártjai. A vita sajátképpen csak a pártok vezető tagjainak nyilatkozataiból fog állani a legfeljebb két ülést veendő igénybe, úgy hogy a költségvetés még e hó vége előtt át lesz küldhető a főrendi házhoz. — (A zephy. politikai reform mellett) újabbán Győr és Ugocsa megyék nyilatkoztak, s bizalmat szavaztak a kormánynak.

— **Külföldi hírek.** (Szerb állami csiny) A szerb kabinet immár ki van egészítve. Közoktatásügyi miniszterre Novakovic Stojánt, igazságügyérré Maximovich Pétert nevezték ki. A kabinet most már complet. Novakovic haladó párti, Garasanin barátja, Maximovich ügyvéd, radikális, Franczio híve. A lib-rá is párt kiadta proklamációját, mely igen erős hangon a kabinetet törvénytelennek és a skupstina felosztást alkotmányértékek mondja. Ruzsics állítólag Zágrábba költözik. A királyt a külföldi udvarok üdvözölték. Nisben a liberálisok ellen nagy tüntetés volt. — (Rainer főherceg Rómában.) Rainer főherceg megérkezett Rómába. A pályaudvaron a király és a királyi hercegek, továbbá nagykövetségünk fogadták. Rainer a királylyal összelelkelt, azután a Quirinálba hajtottak a királyné üdvözlésére. A népvívásokkal fogadta.

A milleniumi kiállítás és a sajtó szerepe.

Apr. 21.

Kormány és társadalom vállvetve írádoznak azon, hogy az ezredéves jubileum emlékére létesítendő országos kiállítás minél méltóságosabb legyen. A főváros vezértífiai, az összes társadalmi osztályok, a szellemi és a pénzügyi erőforrások matadorai versenyezve törekednek, multbeli nagyságában s jelen korbeli életképességében bemutatni a nemzetet. Az irányadó tényezőket annyira elfoglalja és leköti az alkotás heve, hogy szinte érintetlenül s teljesen elárvultan teng az az érdekkeltő erő, amely a vidéki és külföldi sajtó befolyásában rejlik.

Igaz ugyan, hogy kiállításunk alapvető mozgalmairól többé kevésbé értesítve vannak a vidéki lapok is és ezek, valamint a fővárosi lapok révén annyira mennyire értesül a mozgalmaokról a nemzet vidéki intelligenciája; ez azonban még nem jelenti azt, hogy oly érdeklődést érezne a vidék, és mutatna is, aminőt hasonló körülmények közt s hasonló célok megvalósítása körül, ily nagy ünnepepi aktus küszöbére érve, érez és mutat más államokban, ugyan csak a provinciális sajtó által szerkentve. Amily fontos a vidéki sajtó által a kiállítás iránt érdeklődésre hangolni azon milliókat, a kikhez legtöbbször a provinciális lapok jutnak el, — éppen oly

fontos a külföldi sajtó megnyerése s általa a külföldi társadalmi tényezők érdeklődésének felkeltése.

Kétségtelen tény az, hogy a legtöbb kiállítás, köztük az 1885. évi budapesti országos kiállítás csekély látogatottsága a vidék és a külföld részéről s nem éppen jelentéktelen anyagi deficitje egyedül abból az okból eredt, hogy előzőleg, jóval a megnyitása előtt, sem a vidéki, sem a külföldi sajtó nem foglalkozott velük oly mértékben, mely képes lett volna jelentékenyebb érdeklődést kelteni.

Jól tudjuk, hogy e körülmény nem kerülte ki sem kereskedelmi miniszterünknek, sem államtitkárának, mint a kiállítási országos bizottság elnökének figyelmét. Amde míg egyrészt lehetetlen, hogy emberfölötti munkájuk közepette minden részletre kiterjesszék figyelmüket, másrészt oly fontos ez a körülmény, melyet nem lehet elég nyomatékosan hangsúlyozni: azért a kiállítás két vezértényezőjének, Német Imre igazgaónak és Gelléri Mór titkárnak különös éber figyelmébe ajánljuk azt, nehogy oly szűk körre szorítsák kiállításunk érdekkeltő erejét, aminőre az 1885. évi kiállításé kaporodott. Nem elég, hogy nemzeti erőnk mults jelenlétképe legyen összehordva, hanem az 1885-iki eljárásnál jobban gondoskodni kell arról is, hogy összeszereborozva legyen ott a vidék és a külföld népe is.

Az 1885. évi kiállítás erkölcsi deficitjét abban láttuk, hogy az voltaképpen látványosság volt a főváros lakossága számára; ebből eredt aztán az anyagi deficit. Szerintünk legelső sorban érdeklődésre kell birni a vidéket s vele egyidejűleg a külföldet. A feladat oly jelentős és nehéz, mint akár maga a kiállítás létrehozása. — A vidék lakossága rendkívül nehézkes, annyira, hogy a vidéki lapok szerkesztőinek temérdek erővel, lelkesítő közleményt kell, még pedig előzőleg s huzamos ideig közzétenniök, az anyagi áldozatoktól eltekintve — míg arra az elhatározásra bírják a vidéki közönséget, hogy fölkeressék a kiállítást. A külföld lakossága még nem nehézkes ugyan, de a műviszonyaink iránt előítéletes. — Hónapokig kell ott az eszmék, érvek s reklámok ezreinek megjeleniök, míg a viszonyaink szerénysége s keleti jellege felől táplált tévhitükön erőt vesz a felkeltendő érdeklődés.

Joggal irhatjuk, hogy a vidéki sajtó nincs kellő figyelemre méltatva s informáltatása közel áll a zéróhoz. Így a sajtó képviselőit még a kerületi bizottságokba se vették be. Azt pedig hogy a külföldi társadalom egyáltalán tudomással sem bir kiállítási terveinkről, sajnálattal tapasztalta a P. C. egyik belmunkatársa nemcsak Német-, Franciaországban és Angliában, de még Ausztriában is, az internacionális érdeklődés hivatott tüzshelyeinél: a szerkesztőségek körében.

Még elég idő van, hogy e fontos tényező megnyeressék s igénybe vételessék. — Nem csak hisszük, de megvagyunk győződve, hogy az intézők mihamarabb számolva a mondottakkal, sietni fognak a közreműködését megnyerni annak a fontos tényezőnek, a mely kelet tapintattal, ügybuzgalommal képes is, hivatott is az erkölcsi és anyagi sikert biztosítani az óriási áldozatokkal létesített kiállítás részére.

Irodalom—művészet.

* **Magyarország földbirtokosai** cím alatt a napokban egy nagyszabású magyar és német nyelvű mű hagyta el a sajtót, mely nemcsak forrás-munkát képez mindazoknak, kik a magyar birtokviszonyokat tanulmányozzák, de rendkívül fontos szolgálatokat tenni hivatott üzleti és pénzügyvilágunknak is. Almanachja ez, arany könyve a magyar földbirtokosoknak, kik 100 holdnál többet birnak a haza földjéből, felsorolásával egyuttal annak, hogy mennyi birtokból a szántóföld, a rét, a legelő, erdő, szőlő,

nádas stb. Az óriási anyag, mely egy nagy quart alakú könyvnek 1200 lapját veszi igénybe, czélszerű beosztással van könnyen kezelhetővé téve. — Megyék járások és községek (melyeknek u. p. is közöltetik) levén a birtokosok felsorolva, bármely magyarországi birtokra vonatkozó adatok a legkönnyebben megtalálhatók. — A tartalomjegyzék pedig megyék szerint közli az összes birtokosok névsorát alfabetikus sorrendben és a községek jegyzékét, megjelölve a lapot, a hol a keresett nevek felüthetők. — A jelzett nagyszabású munka a gazda közönség és üzlet világunk régi hiányát pótolja. — Egybeállítását rövid idő előtt elhalt tudósunk Dr. Szontagh Albert kir. tanácsos a m. kir. földmívelési miniszterium birtok statisztikai osztályának vezetője kezdte meg a pénzügyi igazgató ságok legutolsó hiteles kimutatása alapján, kinek halála után Baross Károly az orsz. magyar gazd. egyesület titkára rendezte s jót a á és adta ki. — Minden megye adatai elé Német József m. kir. földmívelési miniszteri fogalmazó megírta az illető megye terjedelmes gazdasági monographiáját. — A mű ára kötve 16 frt, kötetlen 15 frt, megrendelhető a Singer és Wolfner cég útján valamennyi könyvkereskedésben vagy a mű kiadó hivatalában Budapest (Köztelek.) —

Színház.

* **Romeo és Julia.** Szép számú és intelligens közönség nézte végig tegnap este színházunkban Schakespeare örök-szép alkotását, „Romeo és Juliát“, mely iránt különös érdeklődést keltett a nemzeti színház ifjú művészöjének, Török Irmának vendég fellépése. Hogy Shakespearei darabot és pláne Julia szerepét választotta a kisasszony, csak helyeseini tudjuk, tegnapi sikere pedig bebizonyította, hogy választása szerencsés volt. Egész játékán meglátszott a hosszas tanulmányozás, melylyel Julia nehéz szerepét igyekezett érvényre emelni, s elmondhatni, hogy nálánál jobb Juliát alig láttunk. Különösen kitűnt az erkély jelenetben és akkor a midőn dajkájától megtudja a vézes híreket, valamint a sirbolt jelenetben. A lelkes közönség, egészen el volt ragadtatva az ifjú művész rokonszenves egyéniségétől és szép játékától: nem győzött eleget tapsolni és minden felvonás után zajosán hívta a lámpák elé. Huszonhatszor kellett megjelennie s vége hossza nem akart lenni a lelkesedésnek. Mellette kitűnt Tompa, ez az ambiciózus színész, akit most már igazán sajnálunk, hogy megváltik tőlünk, mert most szeretne volna már meg a debreczeni publikum akit pedig a mi közönségünk megszeret, az meg van szeretve; Szakács, Fenyvessy, Szendrey jók voltak, csak Kissné esett túlzásba, a mi az összevágó előadásból élesen kiritt. (z)

Vegyes hírek.

* **A prezuntív trónörökös rólunk.** Érdekes levelet kapott Bubicz Zsigmond dr. kassai püspök, a jelenleg világszerte útján levő Ferencz Ferdinánd főhercegtől. A levél, melyet egy kassai ismerősének megmutatott Bubicz püspök, magyar nyelven van írva s körülbelül ezeket tartalmazza:

Nem volt szándékában a tudós püspök nagybecsű küldeményeért (Cornaró után írott történelmi műről van szó) addig köszönő iratot intézni, míg a könyvet, mely tárgyánál fogva szerfölött érdekl, végig nem olvassa. Öröme st. olvas — mondja tovább levelében a főherceg — mindent, ami Magyarországról szól, de a Cornaró által leirt válság

idők története nagyon lekötötte figyelmét s kívánja, hogy hazánknak sohase legyenek többé ilyen szomorú napjai, mint a török járom idejében voltak.

* **Szerelmi dráma.** Egy fiatal bukaresti ügyvéd szerelmi viszonyt folytatott egy nagyobb oláh vidéki városban élő fiatal szép özvegyasszonnyal, a kinek kedvéért nagyon gyakran oda is utazgatott. Ezt a viszonyt is elérte azonban a szerelmi viszonyok sorsa, a fiatal ügyvéd elhídegtelt kedvese iránt és nem látogatta többé. Most azonban a fiatal asszony kezdett el utazgatni elhídegtelt kedveséhez és a napokban éppen Bukarestben volt s elment a színházba, hogy megnézze a vendégszereplő Sarah Bernhardot. A fiatal asszony az egyik páholyban megpillantotta kedvesét, még pedig egy fiatal hölgy társaságában. Egy katonatiszt ült a szomszédságában s ettől tudakozódott a fiatal hölgy kilété felől. A katonatisztől megtudta, hogy a fiatal hölgy kedvesének a menyasszonya, akivel a napokban fog megesküdni. Az ügyvéd, aki észrevette páholyából ezt a rövid beszélgetést, előadás után felkereste a katonatisztet és felszólította, hogy mondja el neki a beszélgetés tartalmát. A tiszt megtagadott minden felvilágosítást s ez a két férfi közt kemény összeütközésre adott okot, úgy hogy ott a napokban megtörtént a kölcsönös provokáció. Nagy meglepetés várt azonban a fiatal ügyvédre otthon. Mikor hazérkezett, ott találta szobájában elhagyatott kedvesét átlótt homlokával, holtan.

* **A zenélő szív.** A bécsi orvosi kör legutóbbi gyűlésén Weisz Gyula dr. olyant asszonyt mutatott be a jelenlétnek, aki azt állítja, hogy a szívéből örököszen zenét hall. Az orvos megvizsgálta a nőt és konstata, hogy az asszony állítása nem képzelődés, mert a szívverése csakugyan különös, csengő, zenei hangokat idéz elő. A hang az izomszálak abnormis feszültségéből keletkezik és olyan intenzív, hogy s beteg hiába dugja be a fülét: egyre hallja a csodálatos zengést.

* **Az elítélt ezredes.** Károlyi Gyula huszárezredes elítéltetését és lefokozását megirtuk már. A szerencsétlen ezredes azonban nem kerül a börtönbe, mert a király elengedte a börtönbüntetést. Az elítéltek a rangvesztést kimondó részét azonban helybenhagyta.

* **A káplár és kedvese.** Komáromból sürgönyzik, hogy ott ma véres szerelmi dráma játszódott le. Egy Szénássy Teréz nevű leány komoly szerelmi viszonyt kezdett egy bakakáplárral, Ligethy Antallal s ez a viszony tartott is, egész az elvárhatlan következményig. Mikor az áldatlan szírem következményére rájött a lány, annyira kétségbeesett miatta, hogy halálos mérget ivott. A szerelmes káplár pedig kedvese utáni bánatában föbelőtte magát.

Leleplezés.

— Valentin Lajos nyilatkozik. —

Néhány szinigazgatónk Valentin Lajos tollából olvassuk a „Pesti Hírlap” ápril. 20-iki számának a „A közönség köréből” című rovatában az alábbi sorokat, melyek bizonyára mélyeségs részvétellel töltődik el minden igaz színügy barát keblét.

A mélabus lemondást megindítóan interpretáló nyilatkozat im ez:

Katonai zenekar a debreczeni színházban.

T. szerkesztőség! Beesés lapjának mai számában a színházi hírek között olvasok egy közleményt, mely személyemre vonatkozik; engedje meg a tek. szerkesztőség, hogy az abban foglalt állításokra reflektáljak. Nem bolygattam volna ugyan soha ezt a dolgot, de ha már egyszer az én nevemmel kapcsolótták össze a katonazenekar betiltását a debreczeni színházban, — tudja meg a nagy közönség az ügy valódi állását.

Majd 5 évig vezettem a debreczeni színház igazgatását, elvesztve ott vagy 28.000 forint pénzem és a vége az lett, hogy Debreczen városa, kinek 58 forintjával (?) voltam adósa, elárvereztette színházi összes felszereléseimet

saját részére 6400 forintért és így a t. város teljesen kielégítést nyert követelésére. A katonai zenekarnak tudtommal nem ezerszáz forintjával, hanem csak 800 forintjával maradtam adósa és ezen összeg is bizonyára kikerült volna, ha az árverésnél lelkiismeretesebben jártak volna el, mert olyan színházi felszerés, mint az enyém volt, nem 6400 forintot, de legalább még egyszer annyit ért meg magán az árverésen.

Ha tehát a katonai zenekar nem is jogosan kívánta tek. Debreczen városától a részemről hátralékban maradt összeg kifizetését, mindazonáltal mégis megfizethette volna azt — mert bukásomnak bizony a t. város is volt részese — ki dacára annak, hogy folyton első rangú társulatot tartottam, megszerezve mindazt, a mi az intézet reputációját művészi névura emelte, nem (?) részesített olyan anyagi támogatásban, mint azt megérdemelttem volna. Én éveken keresztül hiába kértem szubvencziót nem adtak, hanem adtak kölcsönpénzt, a melyért aztán, hogy nem tudtam visszafizetni elis vették az utolsó darabig minden felszerelésemet, még annyit se hagytak, hogy kis színigazgatást csekély felszereléssel folytathatam volna, megfosztottak teljesen kenyérkereseti eszközeimtől. (Oh! -zivtelen tanács! Szerk.)

Igy bánt el velem Debreczen t. városa, munkálkodásomért, fáradságomért, melynek súlyát még soká fogom érezni. Nem annak a nagy-rabecsült közönségét, hanem azt a z elemet vádoló m, kik a helyett, hogy a színigazgatót és annak érdekeit előmozdítanák, azon vannak, hogy színházuk galambducshoz hasonló helyiség legyen, honnan rövid időközben az egyik igazgató kirepül, a másik berepül.

Elődeim ottan hasonló sorsban részesültek, ha egy-egy száraz bőrrel tudott onnan menekülni, csak úgy érthette el, hogy időközben szerződéssegítővé volt kénytelen lenni, ha olyan sorsra nem akart volna jutni, mint én.

Budapest, apr. 19. tisztelettel

Valentin Lajos.

Szegény director! Miért is nem kapott legalább a nagyobb kölcsönöket?

Helyi hírek

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezdő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár a felelő felvilágosításokat át hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapoként, d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorológiai intézet időjelzése a debreczeni távirtda hivatalnál, április 21-én: száraz, meleg.

Séta hangverseny a Margit fürdőben, minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Ápril 22. és 23. Debreczeni tavaszi lövészenyek.

Ápril 23. d. e. 10 órakor a Kaszinó közgyűlése.

Ápril 23. A ker. betegs. pénztár vál. bíróságának megalakítása.

Ápril 24. Hittanhallgatók találkozója.

Május 6. A depr. ker. ifjak dalkörének estélye a Margit fürdőben.

Május 6—14. Kereskedelmi akadémia növendékeinek tanulmány-utja

Junius 25. Az iparos-kör jubileuma.

— **A városok osztályozása.** Az Igazságügyi Közlöny legutóbbi száma táblázatos kimutatást közöl az állami tisztviselőknek az 1893. évi X. tcikkben megállapított fizetési és lakpénzeinek beosztásáról. Ebből a kimutatásból látjuk, hogy az egyes városok beosztásánál milyen igazsággal és az egyes városbeli viszonyok helyes ismeretével jártak el. Ugyanis az I—III. katonai lakbér osztályba vannak sorozva a következő városok:

Kassa
Kolozsvár,
Pécs,
Pozsony,
Sopron,

Szabadka,
Szeged,
Temesvár,
Ujvidék,

A IV—VI. osztályba keverték ezeket a városokat:

Arad,	M.-Siget,
Balassa-Gyarmat,	M.-Vásárhely,
B. Csaba	Miskolcz,
Besztercze,	N.-Becskekerek,
Besztercze-Bánya,	N. Enyed,
Brassó,	N.-Kanizsa,
Czegléd,	N.-Kikind,
Debreczen,	N.-Szeben,
Deés,	Nagyvárad,
Eger,	Nyitra,
Eperjes,	Pancsova,
Esztergom,	S. A.-Ujhely,
Gyöngyös,	S. Ászváros,
Győr,	Szatmár,
Gyula,	Székes-Fehérvár,
Igló,	Szolnok,
Kaposvár,	Szomba hely,
Kecskemét,	Trencsén,
Keszthely,	Ugvár,
Ki-Várda,	Veszprém,
Komárom,	Zilah,
Losoncz,	Zombor,
Lugos,	

Igazságtalanság történt itt hat vidéki várossal: Araddal, Debreczennel, Győrrel, Komárommal, M.-Vásárhelylyel, Nagyváradal, melyek drága városok, illetve táblai székhelyek, mégis egy kategóriába sorozták őket sokkal kisebb, jelentéktelenebb városokkal! Arra az interpellációra, amelyet ezen rangosztályozás megváltoztatása iránt Márk Endre biz. tag jelentett be, Simonffy Imre polgármester a májusi rendes közgyűlésen fog válaszolni.

— **Nász a Csanak családban.** Már tegnap irtunk arról a ritka pompával végbement nászünnepekről, melynél Csanak Jenő besenyői birtokos, Csanak József Debreczen nagy tekintélyű polgárának fia vezette oltárhoz Nagyváradon kedves szép aráját, Sipos Orbán kir. tanácsos taltelügyelő leányát Margitot. E fényes nászünnepekről következőket közlik velünk Nagyváradról: A templom szorongásig megte t, hajójában ugyszólván Nagyvárad egész előkelő hölgyvilága megjelent, kiknek élénk színekkel tarkált tavaszi öltözékei szolgáltak a fényes esküvőnek méltó keretül. A bájos, fehér krystalin szövettől készült, myrtus díszítésű ruhába öltözött menyasszony előtt, két ennivaló apróság járdalt: Kunz Melanie (rózsaszin empire) és Kerekes Sándor (spanyol szabású bársony), majd a násznép bájosnál bájosabb hölgyei és elegáns urai, kiknek névsora a következő:

Kerekes Gézáne (nehéz rózsaszin brokát ruha arany díszítéssel), Csanak Jánosné (kék foille, bársony díszítéssel) nászasszonyok; Láposy Anna (fehér csipke), Jankó Augusta (virágos Pongé), Szentgyörgyi Mariska (fekete selyem), Csanak Margit (rózsaszin meivellieux) koszorus lányok; Kerekes Géza, Csanak József násznagyok; dr. Várady Zsigmond, ifj. Rimanóczy Kálmán, Kaszanyiczky Andor (Debreczen), Kerekes Sándor (Szolnok) és Sipos Arpad vőfélyek. Továbbá: Sipos Orbánné (bordeaux Radamis ruha), dr. Tóth Jánosné (kék csikos nehéz brokát), Jankó Józsefné (fekete Phöbus ruha), Kunz Gusztávné (világos zöld brocát csipke díszítéssel), Jankó Antalné (traise Radamis ruha arany díszítéssel), Huzella Margit (rózsaszin surah), Szentgyörgyiné (sárga Pongé), Huzella Elekné (fekete bársony), ifj. Csanak Józsefné (virágos kék brocát), Veszprémi Zoltánné (rózsaszin mervilleux csipke díszítéssel), Wohl Henriette (virágos selyem); a férfiak sorában Sipos Orbán, dr. Tóth János orsz. képviselő, Jankó József, Jankó Antal, Huzella Gyula, Mezey Mihály, Huzella Elek, ifj. Csanak József, Sesztina Jenő (Debreczen), Kaszanyiczky Andor (Debreczen), Veszprémi Zoltán (Debreczen), Kunz Gusztáv, dr. Konrád Márk, Szemes Imre.

— **Berukkolni.** A cs. és kir. 39-ik gyalogezred tartalékosa nak és póttartalékossinak egy részét f. hó 24 ére hívják be 13 napi fegyvergyakorlatra. Azok, kik activ szolgálatokat iródkban töltötték el, 28 napra hivatnak be.

— **Lóverseny.** Szükséges tudnivalók a fő hó 22-iki és 23-iki itteni lóversenyekről. A totalisateur vezetését a versenyek mindkét napján mostan is K. Császár Ferencz ur a „Magyar Lovaregylet“ totalisateur igazgatója teljesíti, hol is a totalisateur az említett ur vezetése alatt a gyepen 2 frt és 5 frtos tételekkel fog működni. A gyepen (tehát a nyergelő istállóhoz is) egyedül részvényes és tribüne előtti térre szóló belépti jeggyel lehet lépni; de azért a sikverseny pályán való közlekedésre a tribüne előtti térre szóló jeggyel bírók, feljogosítva nincsenek. A totalisateur bódéhoz a gyepről egyenesen, míg a páholy és zártzésekéről a tribüne csarnokot kívülről megkerülve lehet jutni. Helyárok keddi lapunkban közölve lettek; különben azok az erre vonatkozó falragaszokon és versenysorozatokon is hirdette vannak. Minden kellemetlenség elkerülése végett felkértek a versenyeken résztvevő közönség, — belépti jegyeit láthatólag hordani sziveskedjék. A hatvan-utcai lóvontatvasutat a versenyter felé olcsó és elég kényelmes közlekedést nyújt, miután a végső megállóhelyhez a lóversenyter már nem messze fekszik és odáig elég jó gyalog ut vezet. Hideg ételekről és hűsítőkről, Fehér Herman gondoskodik.

— **A depr. kereskedő ifjak önképző egyesülete** egyik legközelebbi választmányi ülésén hozott határozata alapján a „Csokonai Kör“ be alapító tagul belépett, egyidejűleg a Csokonai kör által Jókai Mór jubileum alkalmából rendezendő ünnepélyen való részvétel is elhatározta, s az ünnepélyességek megálapítása céljából Lichtenstein József elnököt és Végh János titkárát küldötte ki megbízottakként. Serényen tolnak az egyesület kebelében az énekpróbák a május 6-kán tartandó dalestélyre, ugyszintén nagyok az előkészüldések a pünkösdi ünnepen most Szatmárra teendő kirándulásra, melyre eddigelé mintegy 100, a kereskedő osztály tekintélyességeit magában foglaló kiránduló jelentkezett.

— **Interpelláció a katonazenekarok ügyében.** A képviselőház tegnapi ülésében Eötvös Károly következő interpellációt intézte a honvédelmi miniszterhez: Van-e tudomása a t. miniszter urnak arról, hogy a közös hadügyminiszter elrendelte, hogy a katonai zenekarok Magyarországon ezentul színházakban nem alkalmazhatók? Hajludó-e a közös hadügyminiszter ide vonatkozó állítólagos rendeletét a képviselőház tudomására hozni? Az interpellációt kiadják a honvédelmi miniszternek.

— **Az érmelléki esperesség.** Az érmelléki ref. egyházmegye köréből kapjuk az értesítést, hogy az érmelléki egyházmegyei esperesi állásra ápril 16-ig kell az egyházak szavazatait Almosdra Fráter Imre egyházmegyei gondnokhoz küldeni. Almosdon május 27-én egy bizottság fogja azokat felbontani s a május 2-án tartandó rendes egyházmegyei gyűlésen az új esperes már hivatalába iktattatik. Nagy István hegyközséimre és Szathmári Sándor margitai lelkészek között lesz a választás, a pártok majdnem egyenlők: még nem tudni, hogy ki győz.

— **Nagy tűz Nyirbátorban.** Nyirbátor városában — mint lapunknak írják — e hónap 17-én hajnalban a félrevert harangok kongásai riasztotta fel álmából a lakosságot. A piacnak keleti oldalán ütött ki a tűz és egy pár perc múlva tíz ház állott lángokban. Iszonyu rémület fogta el a lakosságot, az elpusztulástól féltette mindenki a magát és sietett mindenki hogy a maga házából mentse ki azt ami a legdrágább. Így azután nem is ment a tüzet oltani senki. Tüzo tóság a városban nincs és csak kilencz óra felé jutott eszébe néhány embernek, hogy előczepeljék a tüzfecskendőt. Szerencsére a szél elállott és így lehetett a tüzet lokalizálni.

— **Eljegyzés.** Márkus Jenő a Weber sör-csarnok főpinczére tegnap este eljegyezte Winkler E. helybeli lakos leányát Anna kisasszonyt.

— **Debreczen adóképessege.** Láng Lajos rendkívül érdekes székfoglaló beszédet tartott a m. tud. akadémiában Magyarország adóstatistikájáról. Ebből kiemeljük a következő adatokat. Magyarország adórendszerének jellegét a közvetített adók adják meg, miután összes adóink

60%-a közvetett adó csak 40%-a egyenes adó. Összes adószolgáltatásunk az egész országra nézve 14 frt 75 krt tesz ki fejéenként. Ebből Budapest fővárosra (pénzügyigazgatóságok szerint) esik fejként 82 frt, Fiumére 34 frt, Pozsonyban 23, Kassán 21, Zomborban, Nagy-Szebenben, Debreczenben 19, Temesvárott Sopronban, Székestehérvárt, Szegeden és Győrött átlag 18-18 frtot fizetnek fejéenként. Legkisebb az adó szolgáltatás Máramaros-Szigeten 7 frt.

— **A debreczeni helyi vasút tudatja,** hogy holnap és holnapután a lóverseny alkalmából a lóvasut 1/2-től kezdve a verseny megkezdéséig a „Bika“ szállodától 20 percenként közlekedik.

— **Ref. templom T. Polgáron.** A T. Polgár határán és az egri káptalan javaihoz tartozó Sz. Margita pasztán és szótán élő több száz főnyi ev. ref. hívek lelki gondozására néhány évvel ezelőt T. Polgáron missió-állomást szervezett az alsó-szabolcs-hajduvidéki egyházmegye. A missiót egy lelkész tautó, Sörös János vezeti. A kisdudgyülekezetnek van paplakja, iskolája, melybe tulnyomólag kath. vallású gyermekek járnak, mert a szülék úgy vélekednek, hogy a kalvinista iskolában többet és jobbat tanulnak gyermekeik, mint a kath. iskolákban. Az egyetemes egyház támogatása mellett most egy szerény kis templom is épül toronnyal Polgáron. Az egyházmegyei építetó bizottság közlekedő vizsgálta felül a terveket és költségvetést s e vizsgálat alapján az espersek némi észrevétellel az építési engedély megadását hozta javaslatba. A ref. templomot még az idén felépítik.

— **A hagyatéki illetékek.** A pénzügyminiszter a kincstár érdekeinek céljából nagy súlyt helyezvén arra, hogy a hagyatéki illetékek kiszabásához szükséges adatok idejekorán rendelkezésre álljanak s hogy ehhez képest azok beszerzése netaláni késedelem esetén következtetés pontossággal szorgalmazható legyen; szigoruan meghagyta az adóhivataloknak, hogy a haláleseteknek illetékezés tekintetéből való nyilvántartására rendelt jegyzék minden tételénél okvetlenül kitüntessék azt is, hogy a hagyatéki vagyon bevalása vagy kimutatása iránt mikor és mily irányban történt intézkedés. Egyidejűleg kötelességévé tette a miniszter a pénzügyigazgatóságoknak, — hogy az adóhivatalok illetékezésének ilónkint való megvizsgálása alkalmával a kérdéses jegyzék pontos vezetése érdekében kiadott utasítások megtartását szigoruan ellenőrizzék s mulasztás esetében az ovisítás illetőleg a megtorlás iránt legott intézkedjenek.

— **Arany szobrának leleplezése és Debreczen.** Arany János szobrát a jövő hónapban leleplezik a székes fővárosban. Biharmegye, Nagy-Szalonta, a Szigligeti társaság, Kisujszalás képviseltetni fogák magukat az ünnepélyen és megkoszorúzzák a nagy költő ércz alakját. Debreczen pedig és a debreczeni főiskola, ahol iskoláit végzte Arany János, hallgatnak, melyen hallgatnak — Holott Debreczen és ősi kollégiuma dicsekedéssel mondhatják el: ez a nagy szellem az enyém is volt, — én is gondoltam, neveltem éveken keresztül. Miért nem mozdult hát meg a város és a collegium hogy a kegyelet kötelességét lerója a nemzeti muzeum előtt álló műemléknél, hogy küldöttséggel részt vegyen a leleplezési ünnepélyen és megkoszorúzza Arany érczszobrát.

— **A kölcsönsegélyző egyesület igazgatósága** tegnap dé után gyűlést tartott Kossuth utczei helyiségében, hol az egyesület negyedévi életéről jelentések lettek az intézet ügyeinek vezetői. Mindárt a gyűlés elején Zádor Lajost az egyesület tevékeny, buzgó igazgatóját ismét megválasztották közfelkáltással 6 évre főigazgatóvá Zivuska Ferencz és Fekete Zoltán végzett kereskedelmi akadémiái hallgatók, kik az intézetnél gyakornoki minőségben ideiglenesen alkalmaztattak, a tegnapi gyűlésen ebbeli állásukban megerősítettek. A kölcsön bíráló számvizsgáló és kötvény hosszabbító bizottságok megalakultak. Az egyesület pénzügyeinek revizálásánál kitünt, hogy az intézet évnegyedi kamat bevétele 1700 frt volt; a vagyoni állapot

jelenleg 791,000 frt. Az egyesület még ez év őszén új, tágasabb helyiségbe költözködik, miután jelenlegi helyisége már szűk és czélszerűtlen. Zádor Lajosnak a Kossuth-utczai Gaszner féle telken épülő új házában bérelt az egyesület kényelmes helyiséget.

— **Bíróági kivézés.** A király az igazságszolgáltatás elterjesztésére Palaticz Lajos debreczeni ítélőtáblai tanácsjegyző albirót az itteni törvénytörvénybíróvá nevezte ki. — Az új bíró még egészen fiatal ember, kevéssel több 30 évesnél; — már is gyors karriert csinált, amit tisztán a maga tehetségeinek és alapos képzettségének köszönhet. Kedves, rokonszenves alak, akit környezete, kollegái csak szeretni tudnak. Eletrajzi adataiból fölemlítjük, hogy a szabolcsmegyei Rohadon született. — Középiszko át a nyi egyházi ág. ev. főgimnáziumban, a jogot pedig a s-pataki collegiumban végezte — 1880-ban pa varista lett Nyiregyházán, 1883-ban közigazgatási gyakornok Szabolcsvármegyén s mint ilyen, árvaszéki ügyet referált. 1884. jun. 5 én a járásbíróvához neveztek ki joggyakornoknak s másfél év múlva aljegyzőnek a nyiregyházi törvénytörvénybíró. — 1887-ben törvénytörvénybíró lett amit maga az igazságügyi miniszter hozott tudomására, amint ezt nálunk annak dején a lapok meginták. Fabinyi Teophil akkori igazságügyi miniszter Nyiregyházán a bíróságokat vizsgálván Palaticz Lajos aljegyzőt is bemutatott a miniszternek. Fabinyi a jelenvoltak meglepetésére így szólott: „nem a j e g y z ő, hanem a j e g y z ő m á r !“ Pár nap múlva a hivatalos lapban meg is jelent az előléptetés, melyet Fabinyi még mielőtt Nyiregyházára ment volna, írott alá. — 1888-ban pályázaton kívül albiróvá neveztetett ki, 1891-ben május 1-jén pedig a debreczeni kir. táblához rendelték be tanácsjegyzővé. Új állását, melyhez örömmel gratulálunk, május 1-jén foglalja el.

— **A debreczeni tornaegylet választmányának** tagjai tegnap este 6 órakor dr. Kenézy Gyula elnöklete alatt ülést tartottak, melyen megjelentek a titkár Dr. Orbán József, K. Tóth Sándor, dr. Csikos Sándor, Bakos Kálmán, Medgyaszai Miklós, Simonffy István, Márton Kálmán, ifj. Gyürky Sándor, Nagy Kálmán, Baltházár Dezső. A mult választmányi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után szönyegre került az áldozó csüörtökön tartandó gyaogverseny ügye. A verseny május 11-én áld. csüörtökön Berettyó-Ujfalu végponttal fog megtartatni s miután Berettyó-Ufalunak Debreczentől távolsága csak 36 kilométer, a pálya kerülésekkel 45 km. hosszúságra egészítették ki. A rendező bizottság következőkép alakított meg. Elnök Kenézy Gyula, mint versenyintéző; tagjai dr. Csikos Sándor egyleti orvos, dr. Márton Kálmán és dr. Orbán József, a verseny bíróság következőkép alakult meg: a rendező bizottság tagjain kívül, Márton Imre Zöld Mihály, Simonffy István, ifj. Gyürky Sándor, Bakos Kálmán, K. Tóth Sándor, Nagy Kálmán, Baltházár Dezső, elnök alelnök és titkár. A rendező bizottság fölhatalmaztatott, hogy a versenybírósgot a szükséghez képest kiegészítse. Indulás pontban 4 órakor történik a nagytemplom előtti térről. A versenydíjak következőkép alaptattak meg: I. díj aranyérem s vallszalag II. díj ezüst érem s vallszalag, III. díj bronz érem s vallszalag. A próba gyaloglás, mely minden versenyzőre kötelező, május 30-án fog megtartatni. Ezzel a gyaloglásnál a távolság legalább 30 km. leend. A versenynél az egyesület versenyszabályai s a különös verseny propositiók minden tagra kötelezők. Rssz idő esetén a verseny nem tartatik meg, ha nem a következő vasárnap a halasztatik. Reméljük, hogy a verseny R. Ujfalu közönségének pártfogására számíthat. A verseny költségei nagyobb részben közadkozás útján szereztetnek be, a kibocsátott már eddig is tekintélyes összegű gyűjtést tartalmaz. Választmány elter az eddigi szokástól, hogy az egyesület költégére rendezze a versenyt, mert reméli, hogy a tornacsarnok felépítés a legközelebbi jövő teendőjét fogja képezni, miután a városi tanács hallomás szerint a legújabb költségvetésre is tekintélyes összeget fog a tornacsarnok javára fölvenni. — Végül a tor-

nászati hozatott, készítés

helyén k... bukott s... Debrecze... litásokka... szine elő... ritik a v... ban; a c... meri a... gét és e... hogy hos... lentiene... emlékeze... nélküli k... csönökb... városnak... 2586 frt... frttal tar... rosnak F... tette el... hitelezői... biztosíték... sítani aka... hog leg... mentse. A... igazgatók... részét me... ki is fia... pénzzel. I... tin nyilat

szempont... írása be... következő... herélt 27... herélt 85... Ebből eg... 878 drb;... 199 drb;... lovak szá... ma a bels... melező: s... mélyszáll... fogatu 41... Talá tatot... kalmas 34... mint ilyen... ugy a bels...

— **T**zetőségnél... ban felvét... alkalmazta... hogy magy... évét betöl... legalább 4... zéséről sz... erkőcsi t... kell lenni... ségnél.

— **A** vásártér... főből áll... tábor, me... tikus vilá... gukat az... czolnak és... azt impress... rancsolja. I... fiaival, gye... tatványok... katlanok. I... menyasszon... mely külön... hazájukban... szájukból n... tekintésre.

Az Eötvös

A ké... guk akadt... egész félóra... Ez al... egy ideát t... — Mi

nászati egyencruha tárgyában azon határozat hozatott, hogy a gyáros által küldött minták készítés végett a tagok figyelmébe ajánlottak.

A Valentin nyilatkozata. Lapunk más helyén közöltük Valentin Lajos volt debreczeni bukott színész direktor nyilatkozatát, melyben Debreczen város közönségét a legvalótlanabb alitásokkal igyekszik feketére festeni az ország színe előtt. — Illeték s helyről majd vissza-eritk a v zes lepedőt Valentinre a Pesti Hirlapban; a debreczeni közönség előtt, mely jól ismeri a Valentin féle színigaz a s szomorú végét és e bukás indokait, nincs szükség arra, hogy hosszabb czáfolatokba bocsátkozzunk Valentinre. Azért is röviden csak annyit hozunk emlékeztetőbe, hogy Valentin a várostól kamat nélkül kapott s midőn általa kért segély kölcsönökből összesen 6731 frttal maradt adósa a városnak, nem pedig 58 frttal. Ezen összegből 2586 frt folyt be, s Valentin még mindig 4145 frttal tartozik, melyet bíróság ítéltek meg a városnak Főlszerelvényeit is nem a város árvereztette el, hanem többi n a g y s z á m u hitelezői, a város pedig ezen különben is biztosítékú szolgáló felszerelvények által biztosítani akarta követelését, ezért árverezett azokra, hog legalább veszett fejsszének nyelét megmentse. Az árverésen többen vettek részt, színigazgatók és spekulánsok. A dekorációk egy részét meg is vette a város mint legtöbbet ígérő ki is fizette azok árát 3460 frt 25 krt. készpénzzel. Épen így felel meg a valóságnak Valentin nyilatkozatának a többi része is.

Ló és szekér összeírás. A katonai szempontból elrendelt lovak és szekerek összeírása be van fejezve. Az összeírás eredménye következő: belsőségen találtatott ménlő 764. herélt 2778, kancza 3001; külsőségen ménlő 166. herélt 852, kancza 1044, összesen 8605 drb ló, Ebből egy éven alóli 789 drb; két éven alóli 878 drb; 3 éven alóli 279 drb; 4 éven alóli 199 drb; 2 45 drb. Így a sorozásra előál itandó lovak száma 6360 drb. Lófogatú szekerek száma a belsőségen és külsőségeken együtt a következő: személyszállító egyfogatú 10 drb, személyszállító 2 fogatú 300 drb; teherszállító egy fogatú 410 drb, teherszállító 2 fogatú 1629 db. Találtatott egyesek birtokában tenyésztésre alkalmas 34 drb mén, tenyésztésre alkalmatlan s mint ilyen kivágandó 104 drb mely utóbbiak úgy a belső mint a külső legelőről kiltattak.

Tessék pályázn! A debreczeni üzletvezetésnél több altiszt gyakornok fog mostanában felvételtetni, a kik ily minőségben magukat alkalmaztatni óhajtnak. A felvételhez szükséges, hogy magyar honpolgárok legyenek, életök 18 évét betöltötték, de 35 évnél nem idősebbek, legalább 4 gymnasium, vagy 4 reálosztály végzéséről szóló bizonyítvánnyal birjanak, végül erköcsi tekintetben feddhetlen előéletűeknek kell lenniök. Jelentkezni lehet az üzletvezetésnél.

Afrikai karaván. Nehány nap óta a vásártéren érdekes látvány van: 15 vagy 20 főből álló schulli és suachelli néger csapat ütött tábort, mely tábor egy kis darab Afrika exotikus világából. A karaván tagjai jól érzik magukat az idegenben és meglehetősen kedvvel tánczolnak és imádkoznak már a szerint, a mint azt impresszáriójuk tüty-szóval nekik megparancsolja. Ez a néger csoport asszonyaival, férfiával, gyermekeivel felette érdekes, és a mutatványok, melyeket produkálnak ujak és szokatlanok. Bemutatják a náluk szokásos tánczot, menyasszon szerzést, imát, és az izomtánczot, mely különösen érdekes, s a magyarázat szerint hazájukban addig tánczolják ezt, míg orrukból, szájukból nem ömlik a vér. Ajánljuk a megtekintésre.

Az Eötvös Károly interpellációja.

A képviselőház szerdai ülésén kevés dolguk akadt a honatyáknak. Bánffy elnök egy egész félórát pihenőt engedett ülés közben.

Ez alatt a fél óra alatt Eötvös Károly egy ideát termelt.

— Mi az? — vették körül a szélbalok.

— Interpelláció! — felelte lakonikusan a vajda.

És nyomban bejegyezte az interpellációs könyvbe:

„Interpelláció a honvédelmi miniszterhez: miért tiltották el a katonai zenekarok közreműködését a magyar színházakban?”

Dejszen, lett ettől lőtás-futás a jobbfelen — Hamar Fejérváryért, fiam Perczel! — deklamálta Wekerle.

Negyedóra műve volt, hogy budavári palotájából a honvédelmi minisztert a Házba röptse saját külön számozatlanja. Amint a folyosón fölmerült délczeg alakja, a mamelukoknak is megtért a bátorságuk s nyugodtan néztek előbe Eötvös interpellációjának.

Az újból megnyílt ülésen félórát igénybe vett a munkaprogram vitatása. Wekerle javasolt. A pártvezérek a látszat kedvéért szörszálalt hasogattak. A vége is az lett, hogy Wekerle javaslatát fogadták el. Így tulvergődtek valahogy a déli tizenkettőn.

Azután jött Eötvös interpellációja. A vajda mérgesen mordult Fejérváry felé:

— Az mégsem járja, hogy ami hadseregünk muzsikusi nekünk ne muzsikálhassanak.

Fejérváry tájékozatlan volt a debreczeni Szegény Jouthánról, melyet Blaháné zongora mellett volt kénytelen elénekelni, mert azt úgy akarta az odaváló ezredes. Megmagyarázták a miniszternek.

— Ja, vagy úgy! — vonogatta a vállát Fejérváry. — No erre megfelelek, de majd csak — 30 nap múlva.

Jót nevettek neki. Az a feleletre előírt 30 nap épen elég a ra, hogy az egész debreczeni históriát elfeledjék, vagy ha el nem felejtették, hogy a katonai muzsikát viszarendeljék a színházakba.

Legujabb.

(Délutáni posta.)

Bismarck beteg. — április 21.

Egy Berlinből késő éjjel érkezett távirat szerint Bismarck herczeg aggasztóan beteg. — Környezete attól tart, hogy a herceget szivszélhűdés érheti.

Natalia utban hazafelé.

Szebasztopolból jelentik, hogy Sándor szerb királyi anyja, Natalia királyné, Szerbiába menet ott keresztül utazott.

A kolera Párisban.

Mint hogy az ország nyugati részén ujra kiütött a kolera, a kadügyminiszter rendeletet bocsátott ki a járvány elfojtására. Az őszi hadgyakorlatok egy része alkalmat emarad.

Kohl Medárd. A herczegprimás titkárának állapotában a javulás állandó. Mint hiteles forrásból értesülünk, a király Kohl Medardot önfeláldozásaért nagy kitüntetésben fogja részesíteni. A felterjesztés már megtörtént.

Ujabb püspöki konferencia. Május első napjaiban, mielőtt a főrendiház a költségvetés tárgyalásába kezdene, Vaszary Kolos bibornok-herczegprimás újabb konferenciára fogja összehívni a püspököket. Az erre szóló meghívók már közelebb szétküldetnek.

Közgazdaság.

* **Technikai ipartelepek Debreczenben.** Városunk folytonos emelkedését, különösen pedig az építkezések fellendülését igazolja, hogy két

technikai ipartelep szervezett Debreczenben állandó képviselőseget és állított ezen iparágak készítményeiből raktárt. Knuth Károly budapesti gyáros vízvezetési berendezésekből, De Pol Luigi pedig cement, beton és terrazzo anyagokból nyitottak üzletet, (ez utóbbinak konkurrens is van Pollák Samu fiók telepében) — mindketten a kereskedő társulat házában, melyben más építési iparvállalatok is találhatók. Nevezetesen e házban van a Gerster és Rössler építési irodája és a főúru szövetkezet provizorius üzletvezetősége.

* **A zónatarifa Londonban.** A londoni grófsági tanács (London County Council) főleg a munkás osztály érdekében javaslatot tett arra nézve, hogy a Londonból kiinduló vasutak bizonyos távolságra zónatarifát létesítsenek. A tervezetnek azonban nagy nehézségei vannak és a „Railway News“ élesep kikel a tervezet ellen mondván, hogy ott, a hol 14 különböző vasuti társulat 659 állomással rendelkezik a melyek nagy részét közösen használják és a hol tulajdonképeni központ nincs, az ilyen rendszer keresztüri nem vihető.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi cég jelentése.

Budapest, április 20.

Napi jelentés.

Gabona-üzlet.

Buzában ma mérsékelten kínálat és gyenge kereslet mellett elkelt mintegy 24,000 mm. változatlan áron.

Rozs lanyha, Tengeri, Arpa, Zab változatlan.

Határiddő-üzlet. Ma részben a külföld befolyása, és esőre való kilátás folytán gyengült irányzat mellett az árak hanyatlottak. Zárlatok:

déli 12 órakor:

	ft
B u z a márcz.—apr.	7.58—7.60
máj.—jun.	7.61—7.62
szept.—okt.	7.84—7.86
Tengeri máj.—jun.	4.59—4.60
jul.—aug.	4.78—4.80
Z a b márcz.—apr.	5.78—5.80
Repcze aug.—szept.	13.20—13.25

délután 1/2 5 órakor:

	ft
B u z a márcz.—apr.	7.58—7.60
máj.—jun.	7.60—7.61
szept.—okt.	7.83—7.85
Tengeri máj.—jun.	4.60—4.61
jul.—aug.	4.79—4.80
Z a b márcz.—apr.	5.80—5.81
Repcze aug.—szept.	13.20—13.25

Külföld. Amerika 5/8—3/4 lanybább, Páris 10/15 centtel olcsóbb, Berlin mai kezdet 7/4 olcsóbb.

Értéktőzsde: Kedvezőbb politikai és eső kilátásra jobb hangulatban indult és az árak némileg emelkedtek. Zárlatok:

11 órakor: Osztr. hitel 345 3/4, Magy. hitel 405.7/4, Rimamurányi 215.—, Osztr. államv. 308 1/2—, Déli vasut 115.—, délután 4 órakor: Osztr. hitel 345.—, Magy. hitel 404.1/2, Rimamurányi 216.—, Osztr. államv. 308. 1/2, Déli vasut 114.—.

I d ő j á r á s : részben borult, kissé szeles.

Tőzsdei árfolyam.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság“ közlése 1893. április 20-án.)

Államadósság:

Magyar aranyjradék 4%	—	—	115.80	116.10
„ vasuti beruházási kötvény 4 1/2%	—	—	123.—	124.—
„ koronajradék 4%	—	—	95.20	95.70
„ regále váltásági kötvény 4 1/2%	—	—	101.50	102.—
Osztrák aranyjradék 4%	—	—	117.25	117.75
Egységes állam kötvény 4 1/2%	—	—	98.25	99.—
Tisza-szegedi 4%-os nyeresémsorsjegy	144.—	—	—	145.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	—	404.75	405.25
Osztrák hitelszvény	—	—	345.80	346.—
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	118.—	—	—	119.—

Sorsjegyek:		
Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	131.75	132.75
Oszták földhitel sorsjegy 3%-os	117.—	118.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	13.—	13.50
Oszták " " " "	20.50	21.—
Olasz " " " "	14.—	14.50
Bazilika sorsjegy	8.75	9.25
Jó-sziv " " " "	3.25	3.65
Pénzjegyek:		
Cs. és kir. arany	5.68	5.83
20 márkás arany	11.95	11.99
20 frankos arany (Napoleon d'or)	9.69	9.72
Sovereigns	12.18	12.26

Közönség köréből.*)

Tekintetes Szerkesztő ur!

Becsés lapja tegnapielőtti számában „Utcák rendezése” czim alatt szó volt a többek közt nyomtató utcáinak fedett csatornával ellátásáról is és pedig oly értelemben, melyből a nyomtató-utcái lakosok semmi reményt nem táplálhatnak a rég nélkülözött csatorna és kikövezés közeli létesülhetéséhez. Annyiszor el volt már mondva, — e lap hasábjain is, — hogy ez utcát csatornával ellátni és kiköveztetni sürgős közegészségi és közforgalmi érdek parancsolja, hogy erre már nem is térek ki, csak arra vagyok bátor rámutatni, hogy nem felel meg a valóságnak a jelentés, mely a csatorna elkészítését ismét elodázza, bárhonnan vett információ alul is, hogy a nyomtató-utcái háztulajdonosok megkérdetve a csatorna kiépítés költségeinek részbeni viselése iránt, azt megtagadták volna, mert ez iránt mindnyájan meg sem kérdezték a kik előtt pedig ez fölhozott, azok készséggel jelentették ki hozzájárulásaikat. Nem ebben van itt a hiba, hanem máshol!

Debreczen, 1893. ápril 20.

Egy nyomtató utcái.

A GONOSZOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti regénye. —

— Irta: Sz. Buday Etele —

X. fejezet.

(Folytatás.)

42

És a szép férfi ördögi rémes kifejezés nyert. Arcza halott halvány lett, homlok erei kidagadva, sebesen vertek, szeméi vészesen csillogtak ki, vérbe borult szemféhérből, homlokáról a belső erős küzdelem verejték cseppjei pergették, és görcsös rángással kapkodva maga elé a lége, hűgő, állatias hangokat hallatva, inogva hátrált az ablak felé, s életveg, duzzadt piros ajkai között apró hegyes fehér fogai elő villogva verődtek egymáshoz, mint egy feldühödött vérengző vadnak, és rémesen hangzott a szoba csendjében csattogása.

Óh mily borzalmas szörnyeteggé alakult át a szép férfi, minden emberi voltát elvesztve, csak valami kimagyarázhatatlan vad szenvedély látszotta uralni, melyet mint állat ösztönét, alig bírta megfékezni, hogy a maga rémes valóságában ki ne törjön, így nagy erőfeszítést ki fejtve, küzdve huzódott mind tovább-tovább az ajult közeléből, egészen az ablakhoz, hová eljutva, hirtelen kidugta forró fejét az üde esti légre, s eltorzult arcát a még egyre rángatózó kezei között emelte.

A kis szoba esendjét, hol a borzalmasan különös jelenet lejátszódott, mi sem zavarta, mint a nagy város tompán zsongó, felhallatszó zaja, meg közeiben egy röpkedő légynek vig zümmögése, mely egyedül hirdeté az életet ott, hol a rajtakívüli két élőlény, mint élettelen szobrok mozdulatlan voltak. Fáni a nyugágyon elterülve és Marczel az ablaknak dőlve mozdulatlan állt.

* E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Hosszu idő multával megtörte a csöndet az eszméltre térő nők első, mély sohaja. mely szellő suhanásként lebbent Marczelhez, de ki még erre sem mozdult meg, sem vissza nem nézett. így nem is láthatta, mint tekintett szét Fáni, tétovázón meredt szemekkel, a melyből még akkor is félelem tükröződött, s mint közelített hozzá, támolygó léptekkel, mint alvó. csakis érintésére fordult vissza, ki melettel állott, kimerülten nyugasztva kezét vállán. „Ej, hagyj békét!” kiáltá indulattal, és mintha izzó vas lett volna nővére keze, — ledobta válláról, s némi kinyomata a lefolyt keserves küzdelemnek volt látható még arcán, és száj szegletei meg-meg rándultak görcsösen, míg végtére kitörő kacajra szoriták izmait, és kacagott kitörően, oly ördögi gunynyal, mely vért fagyasztá meg Cooknének, ki eliszonyodva hátrált, alig bírva szóhoz jönni, hogy ennyit mondjon.

— Ugyan mit nevezsz mint egy örült, — de a sátni kacaj csak hangzott tovább; van is azon valami nevni való, hogy ördögös műszerrel önkívületbe ejtettél.

— Óh te, hahaha, ó te Éva leánya, hahaha, hogy nevetnél, mint bűnhődést kíváncsiságodért. De bizony jól esett e felett magam ki-nevetni hogy a milyen tudni vágyó, éppen oly gyáva is vagy.

No, szép Fáni mint érzed magad? — folytató kicsinyleg — de ki az ördög is gondolta volna hogy oly hamar elveszítsd öntudodat, egy kevés illó szer belehelésétől, és hozzá még olyan nevelésesen ijedt arcot vágj, ugyan mi lett, hogy olyan szemmeresztgetve nézel rám?

— Még te kérdeheted! ki igen is jól tudod, mit láttam azon sátni alkotta szekrényben, ó, de borzalmas volt.

— Tán álmotál! — kiáltotta hevesen Marczel, — hisz nem volt semmi borzalmas látomány a szekrényben, ha csak annak nem nevezed a két szerelmeskedő pásztor párt, melyeket a domborműben láttál.

— Fáni oly elbűlésel tekintett fivérére, mintha nem értené beszédét, azután hevesen, kifakadva mondá.

— Mondhatom, hogy jól tudsz hazudni Marczel! De engem még sem ámitasz el. Na hiszei, gyönyörű idylli jelenet tárult szemem elébe, egy valódi ha-álfej, mely kivicsoritott fogait össze csattogtatva közelített felém, azon rémületbe ejtve, hogy rögtön arczon harap. Na ez aztán kellemes látomány is volt drága testvér, és még ráadásul valami bódító szerrel el is kábítottál; köszönet érte.

Ekkorra már egészen magához térten beszélé mindezeket Cookné, villogó szemekkel tekintve kedves fivérére, ki megvető kicsinyéssel viszonozta tekintetét, így válaszolva hidegen.

— Már látom, hogy gyöngé asszonyi eszed csakugyan megbomlott édes.

— Ne sértegess!

— Már pedig ennél helyesebb kifejezést nem használhatok Fánikám. Am tekints újra a szekrénybe, s meggyőződhetesz, hogy annyira a képzelődésed ragadt el, hogy rémes dolgot láss, mert már érdeklődésed is valami rendkívüliségnek a hatét támasztá fel, amivel felruháztad ezen igen egyszerű szolgálat tételre felhasználató gépet, mely azon czéliből lett általam fel-találva, hogy kisebbszerű műteteleknél betegemet könnyen elaltathassam, minden nagy előkészülődés nélkül, mi rendszeren eljlesztőleg hat a betegre. Véled szemben is ez eljárást alkalmaztam kis mértékben, és elaltattalak, de csak azért, hogy büntetve légy túlságos kíváncsiságodért. De tagadom, hogy szekrényem rémes látományt rejtene magában.

(Folyt. köv.)

Apró-cseprő.

Ötlepek. — legrövidebb hűség is gyakran tovább tart az ugynevezett „örökké tartó hűségénél.”

— A nők azért engednek szabadságokat, hogy rabokká legyenek!

— A nők is szeretik az őszinteséget, de nem a kelő helyen.

— A nők ezer axiomával fegyverkezve mennek a veszélybe.

— A ki nem hibáz a szerelemben, nem is szeret igazán.

— Ha a nő nem tud mást lezólni a vetélytársnőjén, legább annak kedvesét szólja meg.

F. asszony páratlan jószívűségéről ismeretes.

Tegnap egy kifogástalan eleganciával öltözött ur lép be hozzá s a következő kérelmét terjeszti elő:

— Asszonyom egy szerencsétlen család nevében jövök... a férj munkaképtelen, az asszony nagy beteg, s öt kiskorú gyermek a családban... Az egész familiát kénytelenül az utcára dobják, ha a közelgő májusi negyed előtt le nem fizeti értük 35 forintot tevő házbérlésátrálékukat... Valóban siralmas állapot... F. asszony mélyen meg van hatva s azonnal tárczájához nyúl.

— Es most, uram, szabad tudnom: ki ön, aki ily nemeslelkűleg fáradozik a szerencsétlenek érdekében?

— A háztulajdonos, asszonyom,

(D'Aunynus.)

„Van még virág a rózságyban,
Büszke rózsák még nyílnak ott;
S bár fáznak őszi napsugárban:
Tavaszt hoz rájuk mosolyod.

Elmondom majd, — mily jó feledni
A múltnak fájó bánatát...
S bokrétaba fogjuk majd szedni
A büszke rózsát s rezedát.”

Ford. Radó A.

Egy dalár ö szes nyelvészeti tudománya.

Nyelvében él a nemzet,

Ápolni kell lelkesedéssel e zengzetes nyelvet.

Ugyde a nyelv nemcsak beszédre, hanem izlelésre is hivatva van, tehát:

Ápolni kell a nyelvet honi bakar nedüvel is, hogy legyen lelkesedés által mielőbb zengzetes.

* Hol vannak az igazi tudós nők?

Virchow tanár nemrég azt mondotta volt, hogy Németország egészségügyi szempontból száz évvel előbb száz évvel előzte meg Angliát — nyelvésügyben. Az angolok ezt zokonyták. Mr. Mundella, a ki Gladstone alatt közoktatásügyi miniszter volt, nagy cikkben fejtegette, hogy de bizony előbbre van Anglia a nyelvés ügyben Németországnál. Ladies' University Collegium van-e a németeknek? Nincs. De van a helyett tanítónő szemináriumok. A vita így folyik tovább végre is csak a kékharsnyások nemzetközi versenye fog ez ügyben dönhetni.

Idegének névsora.

Bika szálloda. Horváth József kereskedő Kecskemét, Mickelstedter kereskedő Budapest, Horthy főhadnagy Kenderes, Gr. Szapáry h. főhadnagy Kecskemét, Gr. Bathányi h. főhadnagy Budapest, Tóth és Lóbai kereskedők Kőbánya, Ludvig kereskedő Pozsony, Weisz ezredes Temesvár, Mándi vállalkozó M.-Sziget, Deutsch gyáros Temesvár, Császár J. Budapest, Klein Miksa birtokos Fegyvernek, Freund és Weiner kereskedők Bécs, Schwartzbirtokos Ecsed, Felscher testvérek birtokos H.-Pályi, Margulit kereskedő Szilágy-Somlyó, Gerő és Forschner kereskedők Budapest, Csávossy h. főhadnagy Kecskemét, Balog kir. közjegyző Szatmár.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felölős szerkesztő:

Vértesi Arnold.

Debreczeni Városi színház.

II. Idénybérlet 156. szám VIII. Kis bérlet 16. sz.

Páros.

Páros.

Török Irma vendégfellépésével:

Ma Pénteken 1893. április hó 21-én:

Ármány és szerelem.

Iroda helyiségem

mai naptól kezdve
Széchenyi-utca 1810.
sz. saját házámban.

LUKÁCS ÁRMIN
bank-, gabona- és termény bizományi üzlet

A tavaszi idényre
nagy választékban
érkeztek raktárra

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK
fekete divatkelmék,
szines selymek.

Zephyrek, batiste,
atlas satin,

mosó-voile-ok,
gyermek felöltők, ruhácskák,
NAPERNYŐK,

BRASSÓI POSZTÓK,
melyeket igen olcsón árusítanak el.

Szabó Lajos fia

Debreczen, Rózsatér.

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódi ha minden dobozon a gyárjegy, egy sas és MOLLA sokszorosított cége látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, nyálk, gyomorégés székrekedésnél májbajok vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerházaiban **MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt Tuchlauben 9.**

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Eismerés **MOLL A. urhoz Bécsben.**

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívvelyes „Isten fizesse meg“-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel

Steinko P. J., lelkész Honnutschlag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel és „A. MOLL“ feliratu ónozáttal van zárva

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési-szer közzvény, csusz és a meghűlés egyéb következményein legismertesebb népszerű. — Egy ónozott eredeti üveg ára: 90 krajczár FŐ-SZÉTKÜLDÉS

MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által,
BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta póstantánvét mellett teljesítetnek. A raktárakban tessék **határozottan MOLL A. aláírásával** és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik. Eismerés **MOLL A. gyógyszerész** u. hoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszérien működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel
HORNÓF, lelkész Micholup-ban.

Tavaszi gyógyítás

Nyári gyógyítás.

Őszi gyógyítás.

Téli gyógyítás.

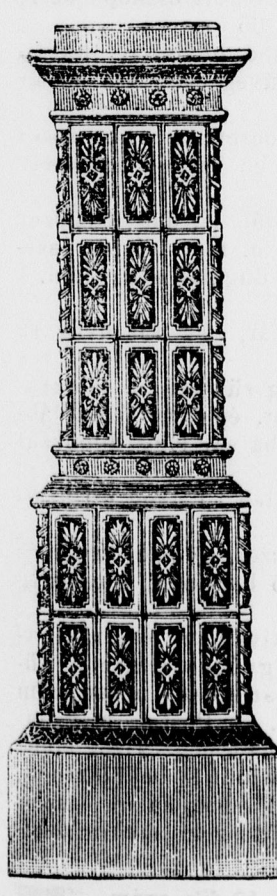
Legjobb bedörzsölő-szer

közzvény,

csusz minden

meghűlési betegségek ellen.

Raktár: DEBRECZENBEN, Tóth Béla Muraközy Károly gyógyszerész és Szent-Királyi Tivadar, uraknál.

VASBUTOROK

ÉS

PORCELLÁNKÁLYHÁK

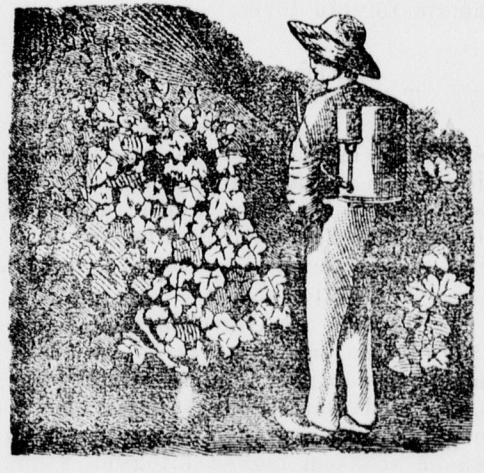
legnagyobb raktára és legolcsóbb beszerzési helye
Piacz- és Hatvan-utca sarkán.

Peronosporafecskendők

legjobb rendszerekben.

Minden **vasszakmába** vágó áruk legjobb minőségben.

TÓTH GYULA vasnagykereskedő
Városház-sarkán.

Kiadó dinnyeföld.

A vargakertben 1600 □ öl Inczer-nás felszántva dinnyeföldnek kiadó értekezhetni végette KOVÁCS GYULA vaske-reskedésében.

Eladó 9 kat. hold

721 □ öl a látóképen jóval belül fekvő ondódi föld. Értekezhetni Dr. Tüdös János ügyvédnél. (Tisza-láz, I. emelet.)

Kardos László (Kossuth utca)

NAGYRAKTÁR

vászonból

szőnyegből

függönyből

mosóruha szövetből

kész fehérneműekből.

Med. universal.

Dr. Guttman Ede budapesti és ischli fogorvos

Debreczenben állandóan letelepedett. Ajánlja magát a t. cz. közönségnek, **száj és fogbetegségek** gyógykezelésére

arany és másnemű tömetek és mindennemű műfogak készítésére. Operatiók kívánatra narkozissal is eszközöltetnek. Lakik főpiacz 1899. sz. a. I. emelet (Hungária kávéház mellett.)

Rendel: 9-től 1-ig. 3-tól 5-ig.

PSEPHOFER J-féle

gyógyszertár

BÉCSBEN I. KER. SINGERSTRASSE 15. sz. a. „um goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacso, ez előtt általános labdacso neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacso csodás hatásukat ezerzeresen be nem bizonyították volna. Evtizedek óta ezen labdacso általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitünő házi-szerből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacso háziszertül ajánlatnak és ajánlattak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epizavarok, májbajok, kólika, vértolulások, aranyér, béltétlenség s az abból eredő s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitünő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajoknál is így sápkórúál, idességéből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacso oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet a labdacso fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségeik után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek ezen helyen csakis néhányat emlíünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, aki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Tekintetes ur! Schlierback, 1888. okt. 22

Alulirt kéri, hogy felette hasznos és kitünő vértisztító labdacsoiból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.

Neureiter Ignác, orvos.

Tek. ur! Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. 12.

Isten akarata volt, hogy az ön labdacsoi kezeim közé kerültek, melynek hatását ezennel megírom: én gyermekágyban meghültem, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatra méltó labdacsoi engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsoi engem is tökéletesen kifognak gyógyítani, amint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Knifcz Teréz.

Mélyen t. ur! Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9.

A legforróbb köszönetemet mondok ezennel önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórságban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitünő vértisztító labdacsoiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult. Legtöbb tisztelettel

Weinczettel Jozefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márcz. 27.

Tekintetes ur!

Alulírott ismételtén kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitünő labdacsoiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacso értéke felett és azokat, ahol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszésszerinti használására önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel

Hahn Ignác.

T. ur! Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1888.

Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsoiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsoinak köszöhetem, hogy egy gyomorhajótól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsoi nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyek tisztelettel

Zwick Anna.

Ezen vértisztító labdacsoi csakis a Pserhofer J-féle, az „arany birodalmi mához“ czimzett gyógyszertárban, Bécsben I. Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacso tartalmazó doboz 21 krba, egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik, 1 frt 05 krba kerül; bérmentelen utánvétel küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik ki.

Az összeg előbbeni beküldésnél (mi legjobban postautalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr, 2 csomag 2 frt 30 kr, 3 csomag 3 frt 35 kr, 4 csomag 4 frt 40 kr, 5 csomag 5 frt 20 kr, és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

A fenti különlegességek kaphatók TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész urnál Budapesten, Király utca 12-dik szám.